

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

**ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΔΗΜΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ**

Παρατηρήσεις αναφορικά με το νέο Νομοσχέδιο του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων με τίτλο: «Αναμόρφωση και εκσυγχρονισμός του θεσμικού πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των λαϊκών αγορών και του υπαίθριου εμπορίου»

I. Επί της αρχής

Οι δραστηριότητες που ρυθμίζονται αφορούν α) στις λαϊκές αγορές, β) τις εμποροπανηγύρεις γ) το στάσιμο και πλανόδιο εμπόριο, δ) άλλες υπαίθριες αγορές και ε) το street food market.

Με το παρόν επιχειρείται η πλήρης αναμόρφωση του παλαιού ν. 4497/2017 ανά μορφή δηλαδή υπαίθριου εμπορίου, και ειδικότερα προβλέπονται οι όροι οργάνωσης, λειτουργίας και κυρώσεων ανά θεματική κατηγορία υπαίθριου εμπορίου, η έκδοση προκηρύξεων για τη χορήγηση των σχετικών αδειών, η ανανέωση και μεταβίβαση αυτών. Σημαντική αλλαγή που εισάγεται με το παρόν είναι η καταγραφή όλων των στοιχείων και δράσεων που αφορούν τις εν λόγω άδειες σε ειδικό πληροφοριακό σύστημα, υποχρέωση η οποία βαρύνει τους Δήμους και τις Περιφέρειες.

Το νομοσχέδιο διαρθρώνεται ως εξής στο Μέρος Α΄:

Μέρος Α΄ – ΡΥΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΥΠΑΙΘΡΙΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

Κεφάλαιο Α΄- ΣΚΟΠΟΣ, ΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Κεφάλαιο Β΄- ΓΕΝΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΥΠΑΙΘΡΙΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

Κεφάλαιο Γ΄- ΥΠΑΙΘΡΙΕΣ ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΕΣ ΑΓΟΡΕΣ

Κεφάλαιο Δ΄- ΣΤΑΣΙΜΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

Κεφάλαιο Ε΄ – ΠΛΑΝΟΔΙΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

Κεφάλαιο ΣΤ΄- ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΓΙΑ ΤΟ ΥΠΑΙΘΡΙΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

Κεφάλαιο Ζ΄- ΕΛΕΓΧΟΙ – ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ – ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Κεφάλαιο Η΄- ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ, ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ – ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ ΜΕΡΟΥΣ Α΄

II. Επί των επιμέρους ρυθμίσεων

I. Αναφορικά με την αρμοδιότητα επί των Κυριακάτικων Αγορών

Πάγιο αίτημα της ΚΕΔΕ, είναι ότι οι λαϊκές αγορές και οι Κυριακάτικες αγορές αποτελούν δραστηριότητα που ασκείται εντός των διοικητικών ορίων του δήμου, και ουδεμία σχέση ή αρμοδιότητα έχει η Περιφέρεια στις οποίες ανατίθενται συνήθως αρμοδιότητες οι οποίες εκφεύγουν των διοικητικών ορίων ενός δήμου. Επομένως, πρέπει να ζητηθεί η ανάκληση των διατάξεων αυτών του Ν/Σ, ώστε η αρμοδιότητα για τις λαϊκές αγορές και τις Κυριακάτικες αγορές να ασκείται καθολικά και συλλήβδην από τους οικείους Δήμους. Οι σχετικές διατάξεις του Ν/Σ βρίσκονται σε αντίθεση με την γενική πρακτική του νομοθέτη στον καθορισμό αρμοδιοτήτων μεταξύ Δήμων και Περιφερειών, όπου πάντοτε κριτήριο (πρέπει να) είναι το τοπικό της δραστηριότητας (αρχή της εγγύτητας), και όπου μία αρμοδιότητα ανατίθεται στην Περιφέρεια όταν εκτείνεται στην εδαφική περιφέρεια περισσότερων του ενός δήμων της αυτής Περιφέρειας. Ειδικότερα, η διάταξη του άρθρου 102 παρ.1 του Συντάγματος κατοχυρώνει ρητά αφενός μεν την ύπαρξη των ο.τ.α. α' βαθμού, αφετέρου δε την αρμοδιότητα αυτών ως φυσικών φορέων διαχείρισεως των τοπικών τους υποθέσεων. Η έννοια, επομένως, της τοπικής υποθέσεως κατ' αντιδιαστολή προς την διατοπική, περιφερειακή, κρατική κ.λ.π. αποτελεί το θεμελιώδες ουσιαστικό κριτήριο για τον προσδιορισμό των εδαφικών ορίων εκάστου ο τα α' βαθμού. Τοπική υπόθεση υπό την έννοια αυτή είναι εκείνη η οποία δύναται ή οφείλει να αποφασίζεται από την ίδια την τοπική κοινωνία με κριτήρια που προσιδιάζουν στο οικείο τοπικό σύστημα. Πρέπει δηλαδή να πρόκειται για υπόθεση η οποία αφ' ενός μεν δεν επηρεάζει ευρύτερο σύστημα (όμορους δήμους, νομό, περιφέρεια, επικράτεια), έτσι ώστε τα τελευταία να δύνανται να θιγούν αν αυτή κριθεί από τοπικά όργανα με αμιγώς τοπικά κριτήρια (π.χ. χωροταξία, παιδεία), αφετέρου δε δύναται να επηρεάσει αρνητικά το τοπικό σύστημα αν ανατεθεί σε όργανα διατοπικού, νομαρχιακού ή περιφερειακού συστήματος, τα οποία εξ ορισμού είναι υποχρεωμένα να λαμβάνουν τις αποφάσεις τους με τα αντίστοιχα ευρύτερα κριτήρια. Κατά τη γνώμη μας, και ενόψει των ανωτέρω συνταγματικών επιταγών, η αρμοδιότητα ίδρυσης λειτουργίας των Κυριακάτικων αγορών αποτελεί εξ αντικειμένου τοπική υπόθεση των α' βαθμίων

ΟΤΑ, και δεν μπορεί να θεωρηθεί διατοπική/περιφερειακή υπόθεση για να ασκείται από τις Περιφέρειες.

Επί του άρθρου 7 (ίδρυση – μετακίνηση- επέκταση- κατάργηση λαϊκών αγορών)

Η σχετική αποφασιστική αρμοδιότητα με το παρόν για ίδρυση και την κατάργηση λαϊκής αγοράς (εκτός αυτών στα όρια των δήμων Περιφέρειας Αττικής και μητροπολιτικής ενότητας Θεσσαλονίκης) για τις οποίες αρμόδιο είναι το οικείο Περιφερειακό Συμβούλιο) μεταβιβάζεται στους Δήμους και στα δημοτικά συμβούλια. Οι σχετικές αποφάσεις λαμβάνονται ύστερα από γνωμοδότηση της οικείας αστυνομικής αρχής περί των κυκλοφοριακών ρυθμίσεων, και κοινοποιούνται στην οικεία Περιφέρεια.

Αγορές καλλιτεχνών- χειροτεχνών

Η σχετική αρμοδιότητα παραμένει στον οικείο Δήμο.

Βραχυχρόνιες αγορές

Η αρμοδιότητα για ρύθμιση θεμάτων που αφορούν τις βραχυχρόνιες αγορές (επετειακές, χριστουγεννιάτικες, θρησκευτικές, πανηγύρια, παζάρια, πολιτισμικές, κυριακάτικες) ανήκουν στην αρμοδιότητα του οικείου Δήμου.

Και πάλι ορίζεται ότι για τις Κυριακάτικες αγορές αρμόδια είναι η οικεία Περιφέρεια. Για το ζήτημα αυτό η σχετική αρμοδιότητα πρέπει να παραμείνει στους Δήμους.

Αγορές ειδικούς σκοπού & Εμποροπανηγύρεις

Ενώ με τον ν. 4497/2017 (άρθρο 38) η αρμοδιότητα για τις εμποροπανηγύρεις ανήκε στον οικείο Δήμο, με την παρούσα διάταξη φαίνεται καταρχήν να ανήκει στην οικεία Περιφέρεια.

Η εν λόγω διάταξη είναι κακοδιατυπωμένη, πρέπει να επαναδιατυπωθεί, να αποσαφηνιστεί ο φορέας λειτουργίας, ενώ η αρμοδιότητα για τις εμποροπανηγύρεις να παραμείνει στους Δήμους (ή και στις ΑΕ ΟΤΑ και τις συναφείς με το ζήτημα Δημοτικές Επιχειρήσεις).

Στάσιμο εμπόριο

Η αρμοδιότητα για θέματα στασίμου εμπορίου παραμένει στους δήμους όπως και με τον παλιό νόμο.

Πλανόδιο εμπόριο

Η αρμοδιότητα για θέματα πλανόδιου εμπορίου παραμένει στις Περιφέρειες όπως και με το προηγούμενο νομοθετικό καθεστώς.

Αγορές street food

Η σχετική αρμοδιότητα ανατίθεται στους Δήμους και τα δημοτικά συμβούλια.

Καθορισμός τελών δραστηριοποίησης πωλητών

Με το παρόν ορίζεται **ότι για τη δραστηριοποίηση σε θέση (λαϊκές αγορές, αγορές χειροτεχνών-καλλιτεχνών, βραχυχρόνιες αγορές, στάσιμο εμπόριο) και πλανοδίως (πλανόδιο εμπόριο)** ισχύουν τα ακόλουθα:

α. Οι υφιστάμενοι κατά την έκδοση του παρόντος κάτοχοι άδειας πωλητές (παραγωγοί και επαγγελματίες πωλητές) λαϊκών αγορών, στάσιμου και πλανοδίου εμπορίου καταβάλλουν ημερήσιο τέλος θέσης για τη δραστηριοποίηση σε λαϊκές αγορές και την κάλυψη των πάσης φύσεως λειτουργικών αναγκών της λαϊκής αγοράς. Με απόφαση του Φορέα Λειτουργίας της λαϊκής αγοράς, καθορίζονται το ύψος του ημερήσιου τέλους, ο τρόπος καταβολής του και κάθε άλλο ζήτημα, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος. Οι υπόχρεοι καταβολής του ημερήσιου τέλους στους φορείς λειτουργίας των λαϊκών αγορών απαλλάσσονται από το τέλος υπέρ δήμων του άρθρου 21 του β.δ. 24.9/20.10.1958 (Α' 171) για την καθαριότητα και αποκομιδή των απορριμμάτων των χώρων που χρησιμοποιούνται από τις λαϊκές αγορές και από το τέλος για τη χρήση των χώρων λειτουργίας των λαϊκών αγορών της παρ. 9 του άρθρου 13 του β.δ. 24-9/20.10.1958 ή όποια άλλη οικονομική επιβάρυνση για παρεχόμενες από τους δήμους και τις Περιφέρειες υπηρεσίες, σχετικές με τη λειτουργία των λαϊκών αγορών.

β. Ο επιμερισμός των εσόδων που προκύπτουν από την καταβολή του ημερήσιου τέλους γίνεται ως εξής:

βα. Για έσοδα που εισπράττονται από τις Περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας από **Λαϊκές αγορές αρμοδιότητάς τους, ποσοστό 50% περιέρχεται στις οικείες Περιφέρειες και ποσοστό 50% στους δήμους**, στα γεωγραφικά όρια των οποίων λειτουργούν λαϊκές αγορές, με εγγραφή στους προϋπολογισμούς τους για την αντιμετώπιση των λειτουργικών αναγκών που προκύπτουν από τη λειτουργία των λαϊκών αγορών, την προμήθεια και χρήση κινητών τηλεφώνων για την κάλυψη των αναγκών επικοινωνίας των υπηρεσιών ελέγχου και τη διασφάλιση της δημόσιας υγείας. Η απόδοση του ποσού που περιέρχεται στους δήμους, γίνεται το αργότερο κάθε εξάμηνο με συντελεστές κατανομής που με τη σειρά τους υπολογίζονται με βάση τον αριθμό των πωλητών που δραστηριοποιήθηκαν στις λαϊκές αγορές κάθε δήμου κατά το προηγούμενο έτος. Οι συντελεστές κατανομής ορίζονται με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη, η οποία εκδίδεται μέχρι το τέλος Ιανουαρίου κάθε έτους. Το εν λόγω ποσό είναι το μοναδικό ανταποδοτικό τέλος προς τους δήμους για τη λειτουργία των λαϊκών αγορών στους χώρους αυτών με τη μορφή τελών καθαριότητας, τελών

κατάληψης πεζοδρομίου και χρήσης κοινόχρηστων χώρων. Στο ποσοστό αυτό δεν υπολογίζεται το αναλογούν χαρτόσημο, το οποίο είναι ενιαίο για όλη τη χώρα.

ββ. Για έσοδα που εισπράττονται από **τους λοιπούς φορείς λειτουργίας των λαϊκών αγορών, δηλαδή τους δήμους της λοιπής επικράτειας, ποσοστό 75% περιέρχεται σε αυτούς και ποσοστό 25% στην οικεία Περιφέρεια** και αποδίδεται το αργότερο κάθε εξάμηνο, με απόφαση του οικείου δήμου. Το ποσό αυτό εγγράφεται ως έσοδο στους προϋπολογισμούς των αντίστοιχων Περιφερειών. γ. Ειδικά για τη δραστηριοποίηση στο στάσιμο εμπόριο (παραγωγός, μη παραγωγός πωλητής) καταβάλλεται τέλος κατάληψης κοινόχρηστου χώρου. Με απόφαση του οικείου δήμου καθορίζονται το ύψος του τέλους, ο τρόπος πληρωμής και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος. δ. Για τη δραστηριοποίηση στο πλανόδιο εμπόριο καταβάλλεται τέλος δραστηριοποίησης στο πλανόδιο εμπόριο. Με απόφαση της οικείας περιφέρειας καθορίζονται το ύψος του τέλους, ο τρόπος πληρωμής και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.

2. Για τους κατόχους άδειας χειροτέχνη-καλλιτέχνη, καθώς και τους πωλητές βραχυχρόνιων αγορών καταβάλλονται τέλη σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό λειτουργίας αγοράς από τον αρμόδιο φορέα λειτουργίας.»

Κατά τη γνώμη μου, καθόσον αφορά την **περ. ββ', τα τέλη δραστηριοποίησης πρέπει να εισπράττονται από τον οικείο Δήμο σε ποσοστό 100% (όχι απλώς 75% όπως ορίζεται με το Ν/Σ) διότι ο Δήμος βαρύνεται εξ' ολοκλήρου με τις σχετικές δαπάνες για τις ανταποδοτικές υπηρεσίες καθαριότητας- αποκομιδής απορριμμάτων .**

Πληροφοριακό Σύστημα Υπαιθρίου Εμπορίου

Με τις διατάξεις της παρ. 3 άρθρ. 5 του παρόντος Ν/Σ ορίζεται ότι οι φορείς λειτουργίας (μεταξύ αυτών και οι Δήμοι) είναι αρμόδιοι ειδικότερα για: α) Την καταχώριση στο πληροφοριακό σύστημα των υπαίθριων αγορών του άρθρου 41, για κάθε αγορά ευθύνης τους, σε αποκλειστική προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά με ειδικότερη διάταξη στο παρόν, των κάτωθι στοιχείων από την έκδοσή τους σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος: αα) απόφασης ίδρυσης της αγοράς, αβ) κανονισμού λειτουργίας της αγοράς και αγ) τοπογραφικού διαγράμματος της αγοράς. Αγορές για τις οποίες δεν έχουν καταχωρηθεί επικαιροποιημένα τα στοιχεία του προηγούμενου εδαφίου εντός της ως άνω προθεσμίας υπόκεινται στις διοικητικές κυρώσεις της παρ. 7 του άρθρου 47.

Με το άρθρο 47 ορίζεται ότι οι φορείς λειτουργίας των παρ. 1 και 2 του άρθρου 5, για παράβαση του παρ. 3 του άρθρου 5, **υπόκεινται σε διοικητικό πρόστιμο ι) πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ, αν η υπαίθρια αγορά αφορά, δήμο με πληθυσμό μέχρι**

10.000 κατοίκους και ii) εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ σε κάθε άλλη εφαρμογή της περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 6, . Σε κάθε υποτροπή του φορέα λειτουργίας τα ως άνω πρόστιμα διπλασιάζονται.

Όπως είναι γνωστό, η καταχώριση στο εν λόγω Πληροφοριακό Σύστημα, αποτελεί ένα πρόσθετο διοικητικό κόστος για τους Δήμους ως φορείς λειτουργίας, πολλοί εκ των οποίων αντιμετωπίζουν το πρόβλημα της υποστελέχωσης. Εν όψει τούτων, η παράβαση εμπρόθεσμης καταχώρισης των απαιτούμενων στοιχείων, επισύρει με το παρόν εξαιρετικά δυσμενείς διοικητικές κυρώσεις και πολύ υψηλά πρόστιμα για τον οικείο Δήμο, που αντιβαίνουν στην αρχή της αναλογικότητας. Επομένως, τα πρόστιμα αυτά πρέπει να μειωθούν.

Υπαίθριες ψυχαγωγικές δραστηριότητες

Για την άσκηση ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων, όπως ενδεικτικά, πίστες αυτοκινητιδίων, μουσικές συναυλίες, επιδείξεις και άλλες καλλιτεχνικές εκδηλώσεις, που ασκούνται από φυσικά ή νομικά πρόσωπα ως εμπορικές δραστηριότητες σε εξωτερικούς χώρους, απαιτείται αυτοτελής άδεια εγκατάστασης και λειτουργίας. Αρμόδια αρχή για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας υπαίθριων ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων είναι οι δήμοι της χώρας. Ορίζεται ότι οι εν λόγω δραστηριότητες είναι διάφορες από το υπαίθριο εμπόριο και δεν υπάρχει περιορισμός στη δραστηριοποίηση των φυσικών ή νομικών προσώπων που έχουν τις απαραίτητες προϋποθέσεις. Καθόσον αφορά την άσκηση υπαίθριων δραστηριοτήτων με ψυχαγωγικό αντικείμενο προσωρινού χαρακτήρα, σε ένα συγκεκριμένο χώρο, ο χρόνος δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τέσσερις (4) συνεχόμενους μήνες. Σε αντίθετη περίπτωση θεωρείται ότι οι υπαίθριες δραστηριότητες με ψυχαγωγικό αντικείμενο έχουν μόνιμο χαρακτήρα και εφαρμόζονται οι αντίστοιχες διατάξεις.

Τελικές παρατηρήσεις

Το τελευταίο σχέδιο νόμου που μας εστάλη, κατά τη γνώμη μας, είναι πιο καλοδιατυπωμένο, συγκριτικά με τα πρώτα δύο Σχέδια που έλαβε η Υπηρεσία, κατηγοριοποιεί ορθότερα τα μόρια για τη χορήγηση των αδειών & των θέσεων στις λαϊκές, εισάγοντας και κοινωνικά κριτήρια π.χ. κάποιες ευπαθείς ομάδες (π.χ. άστεγοι). Εκτός από ορισμένες τεχνικές διορθώσεις ο πυρήνας του Σχεδίου Νόμου και οι επιμέρους ρυθμίσεις μας βρίσκουν σύμφωνους, εφόσον βέβαια ληφθούν υπόψιν και συμπεριληφθούν οι προτάσεις μας για την αρμοδιότητα επί των Κυριακάτικων Αγορών, και την μείωση των κυρώσεων- προστίμων προκειμένου να είναι σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας.